

HRY XXVIII. OLYMPIÁDY ATÉNY 2004

- KRAJINA: Grécko
- TERMÍN: 13. – 29. 8. 2004
- ÚČASŤ: 10 891 športovcov (6456 mužov, 4435 žien) a 201 NOV, súťažili v 301 disciplínach 28 športov.
- ÚČASŤ ZO SLOVENSKA: 64 športovcov (48+16). Peter a Pavol Hochschornerovci (vodný slalom) prví v C2, Elena Kaliská (vodný slalom) prvá v K1, Michal Martikán (vodný slalom) druhý v C1, Jozef Krnáč (džudo) druhý do 66 kg, Jozef Gönci (športová streľba) tretí vo vzduchovej puške 60 a štvrtý v ľubovoľnej malokalibrovke 60, Juraj Bača, Michal Riszdorfer, Richard Riszdorfer, Erik Viček (rýchlostná kanoistika) členovia tretieho K4 na 1000 m, Marcela Erbanová (rýchlostná kanoistika) piata v K1 na 500 m, Martina Moravcová (plávanie) šiesta na 100 m motýlik.
- NAJÚSPEŠNEJŠIE KRAJINY (podľa medailí): 1. USA 35-39-29, 2. Čína 32-17-14, 3. Rusko 27-27-38, 4. Austrália 17-16-16, 5. Japonsko 16-9-12, ... 29. SLOVENSKO 2-2-2.
- NAJÚSPEŠNEJŠÍ PODĽA MEDAILÍ: Michael Phelps (USA, plávanie) 6-0-2, Petria Thomasová (Aus., plávanie) 3-1-0, Catalina Ponorová (Rum., športová gymnastika) 3-0-0, Aaron Peirsol (USA, plávanie) 3-0-0, Jodie Henryová (Aus., plávanie) 3-0-0, Natalie Coughlinová (USA, plávanie) 2-2-1, Ian Thorpe (Aus., plávanie) 2-1-1.

Atény sa po sklamaní pri snahe získať právo usporiadať „Zlatú olympiádu“ na určitý čas stiahli do úzadia, ale po štvorročnej prestávke grécka metropola znovu vyťahla do boja o získanie Hier XXVIII. olympiády v roku 2004. Konkurencia bola ešte tvrdšia ako predtým. Oficiálne kandidatúry podal rekordný počet - až jedenásť svetových veľkomiest! Do rozhodujúceho lausanského hlasovania 5. septembra 1997 pustilo výberové kolégium MOV piatich najlepších. Dejisko Hier I. olympiády v roku 1896 sa vytúženého úspechu dočkalo po finálovom súboji s favorizovaným Rímom, nad ktorým vo štvrtom kole volieb Atény vyhrali 61:44. Po 108 rokoch od premiéry novovekých olympiád sa tak športový svet znovu chystal do gréckej metropoly.

Grécka kandidatúra uspela vďaka takým faktorom, akými boli takmer stopercentná podpora obyvateľstva, precízne vypracovaný finančný plán, politická aj ekonomická stabilita a nízka kriminalita v krajine, rozsiahla a vyspelá športová infraštruktúra mesta (už v čase kandidatúry bolo v prevádzke 29 z plánovaných 39 olympijských športovísk) a nepochybne aj osobné čaro šéfky prípravného výboru Gianni Angelopoulosovej-Daskalakiovej. Napriek výbornej štartovacej pozícii však príprava prvých letných hier tretieho tisícročia bola spojená s mnohými problémami a prakticky do poslednej chvíli svet neveril, že Gréci všetko stihnú.

Do značnej miere problémy zapríčinila prebujená byrokracia a ťažkopádna spolupráca množstva gréckych ministerstiev a štátnych agentúr, zapojených do prípravných

prác. Pridali sa aj osobné konflikty viacerých vplyvných ľudí. Gréci proste prejavili ne-svornosť, takú typickú pre ich predkov. Okrem toho aj v dôsledku objektívnych faktorov sa výdavková časť rozpočtu neustále zvyšovala. Prípravné práce v Aténach výrazne meškali a MOV začal bubnovať na poplach. Dokonca sa objavili hrozby, že MOV by Aténom Hry 2004 mohol odobrať a poveriť ich usporiadaním znovu Sydney. V krízovej situácii premiér Kostas Simitis povolal na čelo organizačného výboru ženu, ktorá pre Atény túto olympiádu vlastne vybojovala - energickú Giannu Angelopoulovú-Daskalakovú. A Gréci začali tvrdo naháňať stratený čas.

Organizátorom sa mohutným finišom napokon podarilo dohnať časový sklz a pripravili naozaj kvalitné OH. Neboli až na takej vysokej úrovni ako sydneycké, ale v každom prípade predčili všetky očakávania a vyvrátili obavy sveta. A senzačný triumf gréckych futbalistov na majstrovstvách Európy niekoľko týždňov pred olympiádou utvoril tú správnu atmosféru, aby sa najväčšia grécka i celosvetová oslava športu a mieru naozaj vydala. Nič na tom nezmenil ani obávaný dátum slávnostného otvorenia – mystický piatok 13. augusta. Grécko na ten deň vyhlásilo štátny sviatok a krajina, ktorej hlavné mesto z dôvodu gigantických stavebných prác na zdokonaľovaní všeobecnej, predovšetkým dopravnej infraštruktúry, roky na olympijské prípravy hromžilo, si od prvého dňa olympijské hry vychutnávala. Tak, ako sa patrí na krajinu, v ktorej sa táto tradícia zrodila...

Podobne ako v roku 1896 aténskym Hrám značný pôvab dodala slávna antická história mesta i celej krajiny. Logo olympiády predstavoval olivový veniec, ktorý bol v staroveku na OH jedinou trofejou olympijských víťazov. Olivový veniec dostávali aj všetci medailisti Hier XXVIII. olympiády – spoločne s medailami, ktoré sa líšili od predošlých. Gréci si vymohli prvú zmenu dizajnu líca olympijských medailí od roku 1928. Bohyňa At-héna Niké (víťazná) na aténskych medailách nesedela, ako v minulosti, ale okrídlená zdravila najlepších postojáčky a so zdvihnutou ľavicou, tak ako na známej Paióniovej antickej soche. Navyše koloseum rímskeho typu v pozadí nahradila rytina Panaténajského štadióna. A na rube medailí sa okrem podoby olympijského ohňa skveli aj verše najslávnejšieho básnika antických olympiád Pindara.

Mimoriadne pôsobivé odkazy z helénskych čias ponúkajú svetlu jedinečný otvárací ceremoniál Hier. V ňom na alegorických vozoch symbolicky ožili niekdajšie antické sochy a výjavy z dávnoveku. Usporiadatelia znovu využili aj v antickom štýle postavený Panaténajský štadión, prvý raz kompletne zrekonštruovaný už k OH 1896. Súťažili na

ňom lukostrelci a bol i cieľom maratónskeho behu. Ten odštartovali – ako inak – priamo v legendárnom Maratóne. Ale azda najvýnimočnejším počinom organizátorov v snahe pripomenúť pradávnu tradíciu bolo umiestnenie súťaží vo vrhu guľou mužov i žien (aj keď ženy mali v antických časoch zákaz prístupu na hry čo i len v pozícii divákov...) priamo na najstarší štadión sveta v antickej Olympii! Olympijské hry sa tak symbolicky vrátili k svojim starovekým začiatkom. Fotografia je z guliarskej súťaže.

Organizátori väčšinu športovísk lokalizovali do rozsiahleho komplexu OAKA. Druhým centrom bol komplex Hellenikon 34 km od Olympijskej dediny. Jeho súčasťou bol aj areál pre vodný slalom, do ktorého prvý raz v olympijskej histórii napustili morskú vodu. Najďalej súťažili strelci v Markopoulou (44 km od dediny) a rýchlostní kanoisti i veslári v Schiniase, 31 km od dediny. Množstvo účastníkov OH sa v Aténach napriek všetkým snahám o jeho redukciiu opäť zvýšilo – na 10 891, hoci strop bol stanovený na 10 500. Počet zúčastnených NOV prvý raz v histórii prekročil dvojstovku (201), počet disciplín sa zvýšil o jednu – na 301.

V Aténach veľmi výrazne znovu rezonovala dopingová téma. Obrovský škandál spôsobili hneď na úvod prominentní domáci šprintéri Konstantinos Kentéris a Ekaterini Thánouová. Nadmieru podozrivým spôsobom sa vyhli tesne pred OH dopingovej kontrole, čo sa im nestalo po prvý raz. Napokon ich samotní Gréci radšej postavili mimo svojej výpravy. Ako hlavný vinník z aféry síce vyšiel tréner oboch šprintérov Christos Tsekos, ale Medzinárodná atletická federácia (IAAF) športovcom udelila dvojročný dištanc.

V atletike sa však s dopingovými aférami v Aténach priam roztrhlo vrece. O víťazstvo, dosiahnuté na posvätnnej pôde v Olympii, prišla po odhalení použitia anabolického steroidu stanazololu ruská guliarka Irina Koržanenková. Ešte viac sa diskutovalo o prípadoch dvoch maďarských vrhačov, ktorí tiež prišli o zlaté medaily – diskára Róberta Fazekasa a guliara Adriána Annusa. Prvý odovzdal menšie množstvo moču, ako predpisujú pravidlá a druhý odmietol dodatočný antidopingový test na rakúsko – maďarskej hranici, keď sa z Hier vracal domov. Neskôr vyšlo najavo, že obaja podvádzali odovzdaním cudzieho moču na kontroly...

Ďalší olympijský šampión, americký víťaz cyklistickej časovky Tyler Hamilton, neprišiel po dopingovom náleze o zlato len v dôsledku chyby pri manipulácii s jeho dopingovou vzorkou. Priamo z testov po aténskych súťažiach mali športovci dovedna 26 pozitívnych nálezov (z toho v desiatich prípadoch u medailistov), čo bolo viac než kedykoľvek predtým. Mnohé ďalšie prípady sa dostali na verejnosť počas OH na základe odberov, vykonaných na súťažiach už krátko pred Hrami.

Práve tento prípad sa vzťahoval aj na slovenského guliara Milana Haboráka, ktorého testovali s pozitívnym výsledkom po mítingu v Madride 17. júla. Informáciu o náleze peptidického hormónu HCG v jeho vzorke oznámili už počas konania OH a on musel s hanbou opustiť Olympijskú dedinu ešte pred súťažou. Prvý raz v olympijskej histórii sa tak medzi dopingovými hriešnikmi ocitol slovenský športovec, aj keď nie priamo v súvislosti s olympijskou súťažou...

Pozícia krajín v popredí rebríčka medailovej úspešnosti sa v Aténach značne vyrovnala, čo bolo prejavom stále rastúcej konkurencie. Američania si síce uchovali vedúce postavenie, ale v počte zlatých medailí sa na ich výpravu už takmer dotiahla Čína. Triumfy Číňanov vo viacerých športoch, v ktorých dotedy nepatrili k špičke (predovšetkým atléta Liua Sianga – na fotografii - na 110 m prekážok, ale napríklad aj žien v tenisovej štvorhre, či v rýchlostnej kanoistike) jasne naznačili, že o štyri roky neskôr na domácej pôde v Pekingu najľudnatejšia krajina sveta pokojne môže v úspešnosti už dominovať.

Mimoriadnu športovú silu naďalej demonštrovali Rusi a obrovský impulz zo Sydney využili očividne na ďalší progres Austráľčania. Prekvapením bola nadmieru vysoká úspešnosť Japonska. Pre Áziu celkove znamenali aténske Hry veľký posun vpred.

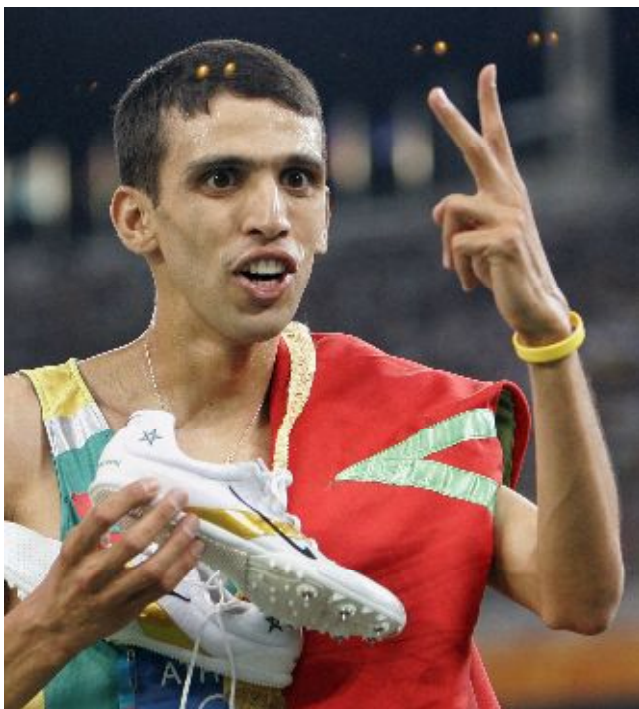
Najväčšou hviezdou OH v Aténach bol bezosporu americký plavec Michael Phelps (na fotografii). Za 32 rokov od Mníchova 1972 sa nikomu nepodarilo priblížiť k rekordnému kúsku jeho krajana, takisto plavca Marka Spitzu, ktorý na jedných hrách získal sedem zlatých medailí, tak ako jemu. Mimoriadne všestranný Phelps, ktorý debutoval v Sydney ako pätnásťročný, ohlásil útok až na osem zlatých kovov. Napokon ich získal šesť a k tomu dva bronzové! Plavecký fenomén na 400 m polohové preteky vyhral vo svetovom rekorde, okrem toho v individuálnych disciplínach v olympijských rekordoch zvíťazil na 100 a 200 m motýlik a na 200 m polohové preteky a bol tretí na krauliarskej dvojstovke. Zo štafiet pridal tri medaily (zlato na 4x200 m voľným spôsobom a v polohovke na 4x100 m, bronz na 4x100 m voľným spôsobom), ale pritom plával len v dvoch finále. V polohovej štafete odplával len rozplavbu a v súboji o medaily prepustil delfinársku pozíciu Ianovi Crockerovi, hoci na 100 m motýlik ho o štyri stotiny zdolal. V plávaní však olympijské kovy získavajú aj tí členovia medailových štafiet, ktorí nastúpili len v rozplavbách. Takže zlato dostal aj Phelps, ktorý celkovým ziskom ôsmich medailí na jedných hrách vyrovnal dovedy rekordný počet kovov sovietskeho gymnastu Alexandra Diťatina z Moskvy 1980 (3 – 4 – 1).

Phelps zatienil v Aténach aj sydney-ského hrdina Iana Thorpa, hoci Austráľčan nielenže obhájil zlato na 400 m voľným spôsobom, ale navyše na krauliarskej dvojstovke odplatil Holanďanovi Pieterovi van den Hoogenbandovi šokujúcu prehru z OH 2000. Inak, v Aténach bola v bazéne medzi mužmi móda dup-

ľovaných víťazstiev – Japonec Kósuke Kitadžima vyhral na 100 i 200 m prsia a Američan Aaron Peirsol na 100 i 200 m znak. Peirsola na dlhšej trati pôvodne diskvalifikovali pre nepredpisovú obrátku, ale po odvolaní sa americkej výpravy mu priznali víťazstvo – bol to len jeden z početných rozhodcovských „prešľapov“ v Aténach. Medzi ženami dvakrát v individuálnych disciplínach triumfovala len Ukrajinka Jana Kločková, ktorá navyše na polohových tratiach ako prvá žena v histórii obhájila až dve prvenstvá.

Sydneycké plavecké víťazstvá si zopakovali ešte v krauliarskych šprintoch Gary Hall z USA a Inge de Bruijnová z Holandska (najväčšia hviezda OH v Sydney sa v 31 rokoch stala najstaršou plaveckou šampiónkou v histórii), na 100 m voľným spôsobom Holanďan Pieter van den Hoogenband a na 1500 m voľným spôsobom Austráľčan Grant Hackett. Vďaka dvom zlatým zo štafiet sa však v úspešnosti za Phelpsara zaradili dve trojnásobné šampiónky z Austrálie – Petria Thomasová a Jodie Henryová. Okrem nich a Peirsola si tri najcennejšie kovy v Aténach vybojovala už len rumunská športová gymnastka Catalina Ponorová. Najväčšou multimedailistkou po Phelpsovi však bola americká plavkyňa Natalie Coughlinová (2 – 2 – 1). Účinkovala aj v štafete na 4x200 m v. sp., kde

vybojovala aj striebro v dvojkajaku s Leonhardtovou. Svoj výnimočný olympijský účet uzavrela s bilanciou 8 – 4 – 0!

Najväčším atletickým hrdinom v gréckej metropole sa stal Maročan Hicham El Guerrouj (na hornej fotografii). V predošlých ôsmich rokoch vyhral jeden pretek za druhými, ale na OH mal v Atlante aj v Sydney smolu a na zlato nedočiahol. V Aténach si však všetko vynahradiť. Po dlhých 80 rokoch zopakoval jedinečný kúsok Fína Paava Nurmiho z Paríža 1924 a triumfoval v behoch na 1500 i 5000 m! V oboch prípadoch vyhral tesne. Na 5 km predstihol aj najlepšieho svetového vytrvalca posledných rokov Keňana Kenenisu Bekeleho. Víťazné double dosiaha aj Angličanka Kelly Holmesová, ktorá vyhrala na 800 i 1500 m.

Kým v Sydney v atletike nepadol ani jeden svetový rekord, v Aténach zaznamenali aspoň jeden nový. Postarala sa oň najväčšia zberateľka rekordov, ruská žrdkárka Jelena Isinbajevová (na fotografii). Skvelá však bola aj stovka mužov s víťazstvom Američana Justina Gatlina. Prví štyria šprintéri zabehli čas pod 9,90 s, čo nemalo obdobu. Číňan Liu Siang ako prvý Ázijčan triumfoval v behu na 110 m prekážok, navyše vyrovnal svetový rekord. To bola obrovská senzácia, ale nie jediná. Nikto nerátal napríklad s tým, že v behu na 400 m prekážok zvíťazí domáca Faní Chalkiová. Ukrajinka Julia Nesterenkova v behu na 100 m zase prerušila dvadsaťročnú nadvládu čiernych amerických šprintérov.

kvarteto USA vymazalo z historických listín posledný svetový rekord plavkyň bývalej Nemeckej demokratickej republiky – po 17 rokoch...

Dalšia americká plavkyňa Jenny Thompsonová v Aténach zakončila svoju veľkolepú kariéru ziskom dvoch strieborných medailí v štafetách a s celkovou medailovou zbierkou zo štyroch olympiád 8 – 3 – 1 sa zaradila na šieste miesto historického rebríčka. Ešte pred ňou na piate miesto však poskočila 43-ročná Nemka Birgit Fischerová. Svoje prvé zlato z OH získala ako reprezentantka NDR už v Moskve 1980 (!) a napriek neúčasti na bojkotovaných OH 1984 v Los Angeles štartovala v Aténach už na svojej šiestej olympiáde. Najúspešnejšia pretekárka v histórii rýchlostnej kanoistiky aj pri šiestej účasti získala zlato! Tentoraz sedela v zlatom štvorkajaku. Okrem toho si

V behu na 400 m sa Američan Jeremy Wariner pre zmenu stal prvým beloškým víťazom po 40 rokoch. Podobný nádych pozoruhodnosti v konkurencii plejády afrických stredotriatiarov mal triumf Rusa Jurija Borzakovského v behu na 800 m.

Poľský atlét Robert Korzeniowski triumfoval tretí raz za sebou v chôdzi na 50 km. To isté sa v najľahšej vzpieračskej kategórii podarilo Turkovi Halilovi Mutluovi (na fotografii), ďalší rok uvesdčenému z dopingu. Ako prvý džudista v histórii dosiahol rovnaký hetrik v kategórii do 60 kg Japonec Tadahiro Nomura. Trojnásobná olympijská šampiónka zo Sydney Holanďanka Leontien Zijlaardová obhájila triumf v časovke. Pomyselnú korunu pre najsilnejšieho muža sveta získal znovu iránsky vzpierač Hossein Rezazadeh,

ktorý v superťažkej kategórii obhájil sydneyjské zlato. Naopak, sydneyjská megahviezda, atlétka Marion Jonesová z USA, súťažila psychicky poznačená podozrením z dopingu a odchádzala v slzách. V skoku do diaľky skončila piata a v štafete na 4x100 m pokazila odovzdávku kolíka... Na svojej piatej olympiáde už neuspel fenomenálny český oštepár Jan Železný. Trojnásobný šampión skončil až deviaty. V českej výprave ho však výborne zastúpil Roman Šebrle, ktorý triumfoval v desaťboji.

Čilský tenista Nicolas Massú nečakane vyhral dvojhru a spolu s Fernandom Gonzalesom i štvorhru a stal sa v modernej olympijskej histórii tenisu prvým dvojnásobným šampiónom. Z Latinskej Ameriky sa v dvoch kolektívnych športoch mimoriadne blykli Argentínčania. Ich tímy vyhrali dva najsledovanejšie mužské turnaje – vo futbale i v basketbale. Historicky štvrtý Dream Team basketbalistov USA utrpel hanbu, namiesto prognozovaného jasného zlata sa musel uspokojiť s bronzom.

Pozoruhodnou udalosťou Hier v Aténach bol prvý olympijský štart tenisovej megahviezdy minulosti Martiny Navrátilovej. Dlhoročná svetová jednotka českého pôvodu vo farbách USA sa vo veku 47 rokov pokúšala o získanie medaily vo štvorhre spolu s Raymondovou. Jej sen sa však skončil vo štvrtfinále po prehre s japonským párom Asagoeová – Sugijamová. Ani iná veteránska legenda,

44-ročná atlétka Merlene Otteyová, ktorá namiesto svojej domoviny Jamajky prvý raz reprezentovala Slovinsko, už nemala sily na väčší úspech.

Slovenský olympijský výbor pri svojej tretej samostatnej účasti na OH vyslal menej športovcov ako do Atlanty a do Sydney. Dovedna 64 olympionikov štartovalo výlučne v individuálnych športoch, žiadny náš kolektív sa na OH neprebojoval. Napriek tomu bola bilancia slovenskej výpravy so šiestimi medailami (2 – 2 – 2) historicky najlepšia. Leví podiel na tom znovu mali vodní slalomári. Pričinili sa o obidve zlaté medaily, navyše aj o jednu striebornú. Pritom aj tá bola pôvodne zlatá...

Kajakárka zo Zvolena Elena Kaliská sa stala vôbec prvou ženou zo Slovenska, ktorá získala olympijské víťazstvo. Tridsaťročná veteránka už veľa rokov patrila do absolútnej svetovej špičky, ale zlato na vrcholnej svetovej súťaži jej v zbierke chýbalo. Pred Aténami získala tri tituly majsterky Európy, i tri celkové prvenstvá vo Svetovom pohári. V Sydney 2000 bola veľmi sklamaná zo štvrtého miesta. V hellenikonskom areáli s morskou vodou sa však konečne dočkala vytúženého najcennejšieho úspechu. Do Atén prišla nezvyčajne sebaistá a pokojná, niekdajšiu nervozitu hodila za hlavu. V perejách si poč-

núc kvalifikáciou cez semifinále až po finále Kaliská (na snímke) počínala suverénne a dôstojne nahradila na ženskom vodnoslalomárskom tróne svoju priateľku a častú tréningovú partnerku Štěpánku Hilgertovú z Česka. Kaliská zvíťazila pred Američankou Giddensovou s obrovským náskokom 4,59 sekundy! Zverienka trénera Petra Mráza absolvovala všetky štyri aténske jazdy bez dotyku bránky a vo finále bola najrýchlejšia v oboch kolách...

Obhajcovia zlata v deblkanoe bratia Peter a Pavol Hochschornerovci dominovali svojej disciplíne v medziolympijskom období ešte výraznejšie ako Kaliská. Veď k trom titulom majstrov Európy a k sérii celkových triumfov vo Svetovom pohári pridali v roku 2002 aj zlato z majstrovstiev sveta. Ich jednoznačnú pozíciu v tomto športe dokumentovalo aj to, že v oficiálnej brožúre Medzinárodnej kanoistickej federácie (ICF), vydané k OH 2004, figurovalo práve duo bra-

tislavských dvojčiek na snímke zo sydneyského stupňa víťazov na titulke. V Aténach boli Hochschornerovci (na obrázku) rovnako suverénni. V kvalifikácii všetkým jasne naznačili, že nevyhrať by mohli len v prípade, keby urobili nejakú obrovskú chybu. Veď druhú najrýchlejšiu dvojicu v kvalifikácii predstihli o viac ako dvanásť sekúnd! Aj v semifinále boli suverénni. Finálový štart však takmer zmeškali, pretože im akosi ušlo, že začiatok posunuli o pol hodiny skôr. Na rozhodujúcu jazdu tak nastúpili na poslednú chvíľu, ale jazdili s prehľadom. Len krátko pred cieľom sa dostali do problémov, „ŕukli“ jednu bránku a stratili dosť času. Ale aj tak triumfovali jasne – s náskokom 3,82 s pred nemeckou dvojicou Becker – Henze. Dvojčky, vodácky odchované pod vedením svojho otca Petra Hochschornera staršieho na hladkej vode karloveskej zátoky a na divokej vode čunovského areálu, ako prví športovci zo Slovenska v histórii obhájili olympijské zlato!

Ďalší slovenský vodnoslalomársky veľikán Michal Martikán mal síce rovnako ako Hochschornerovci len 25 rokov, ale na aténskych Hrách bol už starým olympijským harcovníkom. Po zlate v Atlante 1996 a striebre v Sydney 2000 sa chcel znovu prebiť na najvyššiu priečku. Od roku 1995 sa z každej vrcholnej svetovej súťaže v singlkanoe vrátil s medailou, v rokoch 2002 aj 2003 sa stal majstrom sveta. V sezóne aténskej

olympiády však príliš výrazné výsledky nemal. Ale preteky pred OH bral len ako prípravu, plne sa sústreďoval na najvýznamnejšiu súťaž roka. V nej bol jeho najväznejším súperom znovu jeho sydneyjský premožiteľ – Francúz Tony Estanguet (na spoločnej fotografii Martikán vľavo a Estanguet vpravo). Tentoraz sa zdalo, že Martikán svojho rivala zdoľá a vráti mu prehru spred štyroch rokov. V kvalifikácii ho tesne zdoľal, vyhral semifinále a keď prepádľoval cieľom vo finálovej jazde, na svetelnej tabuli žiarilo, že liptovskomikulášsky kanoista zvíťazil s náskokom 1,88 sekundy. Lenže zlatá radosť trvala len chvíľku, vari štvrt hodiny. Rozhodcovia s oneskorením oznámili u Martikána dotyk bránky, ktorý na elektronickej tabuli spočiatku nezaznamenali – to znamenalo dve trestné sekundy. Napriek tomu, že slovenská výprava hneď protestovala a že pri opakovanej videoanalýze sporného prejazdu bránky jej dotyk Slováci proste nevideli, protest neuspel. Zlato získal Estanguet a striebro so stratou 12 stotín sekundy Martikán...

Z ďalších troch slovenských medailí v Aténach bola najneočakávanejšia strieborná v džude. Bratislavčan Jozef Krnáč (na snímke) senzačne zužitkoval svoj veľký talent, ktorý už dávno naznačil juniorskými medailami. V kategórii do 66 kg sa na tatami bil ako z veľkej knihy. Na úvod za 93 sekúnd zdoľal Nigérijčana Booma, potom za 77 sekúnd Španiela Peňasa a vo štvrtfinále za 79 sekúnd Alžírčana Meridžu. Až v semifinále s ním Kubáncem Arencibia vydržal bojovať celých päť minút. Krnáč vyhral vďaka brilantnému záveru a bol vo finále! V Japoncovi Masatovi Učišibovi však našiel svojho majstra a prehral s ním na lopatky za 106 sekúnd. Aj tak však dosiahol historický úspech a ako prvý slovenský džudista vôbec si vybojoval olympijskú medailu.

Na sydneyjské chrípkové trápenie a výsledkové sklamanie mohol na strelnici v Markopoulou po štyroch

rokoch zabudnúť Jozef Gönci (na obrázku). Najlepší svetový strelec rokov 1998 a 1999 sa predstavil vo veľkej forme. Vo vzduchovej puške 60 z nej Košičan v najtesnejšom možnom súboji s Juhokórejčanom Min-ho Čeonom vyťažil bronzovú medailu – jeho druhú po ôsmich rokoch. Na cenný kov siahla aj v ľubovoľnej malokalibrovke 60, napokon však skončil štvrtý. Príslušnosť k absolútnej svetovej špičke potvrdil aj deviatym miestom v „kráľovskej“ disciplíne – ľubovoľnej malokalibrovke 3x40.

Druhý náš bronz a šiesty slovenský kov na OH v Aténach vzišiel z hladkej vody. Komárňanský štvorkajak v zložení Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer, Erik Vlček a Juraj Bača (na fotografii sú v tomto poradí sprava) bol na rozdiel od Krnáča v úlohe favorita. Veď zisk titulov majstrov sveta aj Európy v rokoch 2002 aj 2003 dával jasne najavo, že táto loď má schopnosti zlomiť olympijskú kliatbu štvrtých miest štvorkajakov s komárňanským základom z OH 1992 i 2000. Za najväčších súperov Slovákov boli vše-

obecne považovaní Maďari, ktorí po určitej prestávke dali znovu dohromady zlatú osádku zo Sydney – Kammerer, Storcz, Vereckei a Horváth. V prvom priamom súboji napokon urastenejší Maďari ukázali svoju prevahu a obhájili zlato. Pred naše kvarteto sa však nečakane dostal aj nemecký štvorkajak. O bronz museli Slováci vybojovať tvrdý boj s Bulharmi. Pre slovenskú verejnosť bolo tretie miesto možno sklamaním, ale pre našich kajakárskych „mušketierov“, ktorí pred olympiádou ako topfavoriti čelili obrovskému psychickému tlaku, predsa len mimoriadny úspech.

Žiaľ, hoci počet šiestich medailí bol pre slovenskú výpravu rekordný, ďalších popredných umiestení dosiahli naši olympionici málo. Dvojnásobná strieborná medailistka zo Sydney, plavkyňa Martina Moravcová, sa po tvrdej príprave nestihla pred olympiádou dostatočne zregenerovať. A tak sa žena, ktorá získala na vrcholných súťažiach v dlhom a predovšetkým v krátkom bazéne desiatky medailí na vrcholných súťažiach, na svojej štvrtej olympiáde musela uspokojiť so šiestym miestom na 100 m motýlik a siedmym na 100 m voľným spôsobom. Lepší výsledok nečakane dosiahla v Aténach iná Piešťanka – kajakárka Marcela Erbanová skončila v K1 na 500 m piata.

Do histórie treba zaznamenať, že jeden Slovák získal v Aténach zlatú medailu vo farbách inej krajiny. V Komárne žijúci vodnopólový brankár István Gergely, ktorý v Sydney hral za Slovensko, rok pred olympiádou získal maďarské občianstvo a po súhlase Slovenského zväzu vodného póla i Slovenského olympijského výboru mohol v Aténach reprezentovať inú krajinu. Nastúpil síce len v jednom zápase, ale po zisku titulu majstra sveta 2003 si do zbierky pridal aj olympijský triumf.

LUBOMÍR SOUČEK